

Historiebeskrivning Site Alby Östra

Ånge kommun påbörjade under våren 2020 ett arbete med att identifiera lämplig industrimark för en möjlig etablering av elintensiv industri. Bakgrunden var att elektrisk energi under senare delen av 10 talet, parallellt med skog och malm adderats som en åtråvärd råvara. Två områden i kommunen pekades ut som extra intressanta objekt. Dels det som kom att kallas "Site Alby Östra" samt det anrika industriområdet i Ljungaverk.

Redan under sommaren 2021 fördes diskussioner om hur lokalt producerat el på bästa sätt skulle kunna användas lokalt. Flera olika parter som kunde vara intresserad av att titta på vilka möjligheter som nu gavs bjöds in för ett första möte. Målet var att förädla den gröna elen till produkter eller tjänster med en grön profil och hållbarhet i fokus för att skapa arbetstillfällen inom kommunen.

En grupp av flera företag träffades tillsammans med företrädare för kommunen under tidig höst -21 för att skissa på ett tänkbart scenario utifrån den ursprungliga analysen. Mötet kom fram till att möjligheterna med utveckling på Site Alby var stora.

Med ovanstående som bakgrund tecknade RES Renewable Norden AB ("RES") och Ånge kommun en avsiktsförklaring den 17 december 2021. Den innehöll ett antal samverkanspunkter för en utveckling av en industrisite i Alby. Därefter påbörjades arbetet med att detaljplanelägga "Site Alby Östra" och detaljplanen är lagakraftvunnen sedan januari 2022.

Arbetet med att marknadsföra siten påbörjades av Näringslivskontoret tillsammans med High Coast Invest och andra intressenter, inte minst RES. Det konstaterades att det är en unik site ur många perspektiv och inte minst ur ett hållbarhetsperspektiv. Beslut togs gällande att siten skulle formas för att verka för en Industriell symbios så långt som möjligt. Händelser i omvärlden bidrog till att nya idéer om industrietableringar blev aktualiserade samt inte minst att vätgasproduktion blev ännu mer intressant än tidigare.

Med den ökade efterfrågan på energigaser och den påtvingade omställning av egenförsörjning så accelererade behoven i vår omvärld. EU har under samma period höjt kraven på omställningstakten för en mer hållbar framtid vilket har stärkt vårt erbjudande och vår position ytterligare.

RES inledde under våren 2022 en dialog med ägarna till Ljungaverks industriområde om ett övertagande, vilket blev klart under hösten 2022. Under våren upprättade Permascand och Big Akwa avsiktsförklaringar om ett samarbete med RES.

RES som vätgasproducent reviderade sina prognoser om marknadens behov vilket fick dem att fatta beslut om att investera i en ännu större vätgasanläggning i Alby utöver satsningen i Ljungaverk, och i och med det ett större effektuttag från Tovåsens stamnätsstation.

Marknadsföring av möjligheterna för etableringar på "Site Alby Östra" har skapat ett stort intresse från ett antal nationella och internationella bolag med hållbarhet som affärsidé.

Arbetet med att planera utformning och indelning av möjliga etableringsytor på Site Alby Östra tog fart under hösten -22. Därefter har arbetet med vattenförsörjningen samt övriga infrastrukturfrågor påbörjats i samarbete med RES och övriga intressenter.

Avsiktsförklaring är även upprättad mellan Train Alliance, ett järnvägsföretag, och Ånge kommun. Målet är att anlägga en järnvägsanslutning mellan siten och norra stambanan via befintliga industrispår i Alby.

Ett avtal om nytt elnät från Tovåsens stamnätsstation till site Alby Östra har tecknats av RES och Ellevio (Regionalnätsägare). RES har kartlagt erforderliga tillstånd och processer mot en lämplig tillståndstidplan samt påbörjat samrådsunderlag inför kommande samråd under våren 2023 samt inlett dialoger med Länsstyrelsen.

RES har utifrån pågående utredningar på Ljungan om befintliga vattendomar och vattenvolymer, arbetat fram en spelplan för intag och utsläpp av vatten samt utrett alternativa lösningar för vattenförsörjning till vätgasanläggningen och dess olika utbyggnadsfaser. Utgångspunkt för spelplanen har varit såväl de tekniska som juridiska aspekter som erfordras för en hållbar vattenförsörjning. Första steget är en skalbar vätgasanläggning som ska möjliggöra en storskalig och kostnadseffektiv produktion och lagring av grön vätgas som syftar till att attrahera nya elintensiva industrietableringar som skapar nya arbetstillfällen.

RES och Ånge kommun kom överens om att gemensamt och efter bästa förmåga sträva efter att realisera projektet vilket innebär att rätt resurser skulle tillsättas och att diskussionen inte föras med konkurrerande verksamhet. En generellt öppen attityd eftersträvades och parterna skulle hålla varandra underrättade om viktiga händelser och kontinuerligt stämma av framdriften för projektet.

Ånge kommun har utformat en detaljplan för industriområdet, arbetat med planer för tomtindelning, industrivägar samt vatten- och avloppsanslutningar. Detaljplanen vann laga kraft under Q1 2023. Kommunen arbetar utöver det med en ny översiktsplan, inklusive möjliga områden för vindkraftsproduktion, med måldatum för beslut årsskiftet 2023 – 2024

Projektets utgångspunkt är att verka för en industriell symbios på site Alby östra där vätgasanläggningen och tillkommande industrier i så hög utsträckning som möjligt tar tillvara även restflödena inom området. RES har initierat och för en löpande dialog med en handfull intressenter som i sina processer förbrukar syrgas och spillvärme. I sitt arbete med att konkretisera konceptet har RES fört dialog med Business Sweden för att hitta liknande projekt i Europa att inspireras av.

Ånge kommun har utsett projektledning för site, tillsatt erforderliga utredningsresurser samt i dialog med RES arbetat aktivt i syfte att fylla industriområdet med verksamheter utifrån en cirkulär modell i en industriell symbios. Samtliga områden i avsiktsförklaring 1 (från den 17/12 2021) är genomförda.

För att kunna genomföra den gröna omställningen krävs kapacitet för att överföra el samt att det produceras tillräckligt med förnybar energi för att möta den konsumtion som finns idag och kommer att öka i framtiden. Det finns ingen direkt koppling mellan de vindkraftsprojekt som nu är under uppförande och utveckling i kommunen men båda parter ser behovet av en fortsatt utbyggnad av förnybar elproduktion.

För att ta nästa steg i utvecklingen har parterna för avsikt att teckna avsiktsförklaring 2.0